

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ

„ADOLF HAIMOVICI”

ETAPA LOCALĂ

SUCEAVA - 18 FEBRUARIE 2023

CLASA a XI-a

H2 Filiera Teoretică: Profilul Real – Specializarea Științe ale naturii

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

1. (7p) Să se calculeze $E = \lim_{x \rightarrow a} \frac{\sqrt{\sin x} - \sqrt{\sin a}}{\sin \sqrt{x} - \sin \sqrt{a}}$, unde $a \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$.

Soluție:

Amplificarea cu conjugata număratorului și apoi transformarea în produse a diferențelor de sinusuri conduc la :	3p
$E = \lim_{x \rightarrow a} \frac{\cos \frac{x+a}{2}}{\cos \frac{\sqrt{x} + \sqrt{a}}{2} (\sqrt{\sin x} + \sqrt{\sin a})} \cdot \frac{\sin \frac{x-a}{2}}{\sin \frac{\sqrt{x} - \sqrt{a}}{2}} =$	
Aplicând limita remarcabilă se va obține	4p
$= \lim_{x \rightarrow a} \frac{\cos a}{2 \cos \sqrt{a} \cdot \sqrt{\sin a}} \cdot \frac{x-a}{\sqrt{x} - \sqrt{a}} = \frac{\cos a}{2 \cos \sqrt{a} \cdot \sqrt{\sin a}} \cdot 2\sqrt{a} = \frac{\sqrt{a} \cos a}{\cos \sqrt{a} \cdot \sqrt{\sin a}}$	

2. Fie funcția $f: \mathbb{R} \setminus \{1\} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{ax^2+bx+c}{|x-1|}$, unde $a, b, c \in \mathbb{R}$.

a) (4p) Determinați numerele reale a, b, c pentru care dreapta de ecuație $y = x + 2023$ este asimptotă la graficul funcției f spre $+\infty$ și $f(-1) = 1$.

b) (3p) Pentru valorile aflate anterior pentru a, b și c , să se determine asimptota spre $-\infty$ la graficul funcției f .

a) Din ecuația asimptotei avem că $m=1$ și $n=2023$ $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{ax^2+bx+c}{x^2-x} = a = 1$	2p
$\lim_{x \rightarrow \infty} (f(x) - x) = \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x^2+bx+c}{x-1} - x \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{bx+c+x}{x-1} = b + 1 = 2023.$ Deci $b=2022$	1p
Din $f(-1)=1 \Rightarrow \frac{1-2022+c}{2} = 1 \Rightarrow c=2023$	1p

b) Se verifică existența asimptotelor orizontale spre $-\infty$ $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = +\infty$ și $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty$, deci nu sunt asimptote orizontale la graficul funcției spre $-\infty$	1p
$m = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 2022x + 2023}{-x^2 + x} = -1$	1p
$n = \lim_{x \rightarrow -\infty} (f(x) + x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \left(\frac{x^2 + 2022x + 2023}{-x + 1} + x \right) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x^2 + 2022x + 2023 - x^2 + x}{-x + 1} = -2023$. Deci $n = -2023$. Ecuția asimptotei spre $-\infty$ este: $y = -x - 2023$.	1p

3. Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ a & 0 & 0 \end{pmatrix} \in M_3(\mathbb{R})$. Pentru $n \in \mathbb{N}^*$ definim matricea

$$B_n = A^n + A^{n+1} + A^{n+2}.$$

- a) **(3p)** Arătați că $A^{2010} = a^{670} \cdot I_3$.
- b) **(2p)** Determinați $a \in \mathbb{R}$ pentru care $\det(B_1) = 0$.
- c) **(2p)** Determinați $a \in \mathbb{R}$ pentru care toate matricele B_n , $n \geq 1$, $n \in \mathbb{N}$ au determinantul nenul.

a) Din calcule deduce că: $A^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ a & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \end{pmatrix}$, $A^3 = \begin{pmatrix} a & 0 & 0 \\ 0 & a & 0 \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix} = a \cdot I_3$	1p
Generalizând: $A^n = \begin{cases} a^k \cdot I_3, & n = 3k \\ a^k \cdot A, & n = 3k + 1 \\ a^k \cdot A^2, & n = 3k + 2 \end{cases}$, $k \in \mathbb{N}$, $(\forall) n \in \mathbb{N}^* \Rightarrow A^{2010} = a^{670} \cdot I_3$	2p
b) $B_n = A^n + A^{n+1} + A^{n+2} \Rightarrow B_1 = A^1 + A^2 + A^3 = \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ a & a & 1 \\ a & a & a \end{pmatrix} \Rightarrow \det(B_1) = a^3 - 2a^2 + a = a(a-1)^2$.	1p
Astfel, $\det(B_1) = 0 \Leftrightarrow a \in \{0, 1\}$.	1p
c) $B^n = A^n + A^{n+1} + A^{n+2} = A^n(I_3 + A + A^2)$ Deci $\det(B^n) = \det(A^n) \cdot \det(I_3 + A + A^2) = (\det(A))^n \cdot \det(I_3 + A + A^2) = a^n$ $(a-1)^2 \neq 0 \Leftrightarrow a \in \mathbb{R} \setminus \{0, 1\}$	2p

4. (7p) Fie punctele $A(1, 2)$ și $B(-1, 0)$. Determinați coordonatele unui punct C situat pe dreapta de ecuație : $x + y - 2023 = 0$ astfel încât aria triunghiului ABC să fie 2.

$\mathcal{A}_\Delta = \frac{1}{2} D $, unde $D = \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ -1 & 0 & 1 \\ x_c & y_c & 1 \end{vmatrix} = 2x_c - y_c - y_c + 2 = 2x_c - 2(2023 - x_c) + 2$.	3p
Prin calcul se obține $ 4x_c - 4044 = 4 \Rightarrow x_c \in \{1012, 1010\}$	2p
Punctele C sunt : $C_1(1012, 1011)$ și $C_2(1010, 1013)$	2p

Notă: Orice altă soluție corectă se va puncta corespunzător.